

Παναγιώτης Νικουσίος.

Ἐγεννήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει περὶ τὸ 1613· κομιδῇ νέον πα-
 ρέλαβεν ὁ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἱεροκέρυξ καὶ διδάσκαλος Μελέτιος
 Συρίγος, καὶ ἐξεπαίδευσεν τὴν Ἑλληνικὴν καὶ τὰς Ἀσιανὰς διαλέκτους·
 Εὐφροῖα κεκοσμημένος ἐξέμαθε τὴν Ἑλληνικὴν ἄριστα, τὴν Ἀραβικὴν,
 Περσικὴν, καὶ Τουρκικὴν· εἶτα δ' εἰς Πατάβιον ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Συρίγου (1)
 σταλεὶς πρὸς τελειοτέραν σπουδὴν, ἐγένετο ἐγκρατὴς τῆς Λατινικῆς
 καὶ Ἰταλικῆς γλώσσης, καὶ δι' αὐτῶν τῶν μαθηματικῶν ἐπιστημῶν
 καὶ τῆς ἀστρονομίας. Τσοῦτον δ' ἠδδοκίμησεν εἰς τὸν τελευταῖον
 τοῦτον κλάδον, ὥστε ἐκτὸς τῆς μεγάλης τιμῆς ἦν ἀπελάμβανεν ὡς
 ἀστρονόμος παρὰ τοῖς Εὐρωπαϊοῖς, ἐθεωρεῖτο παρὰ τῶν Τούρκων ὡς
 προγινώσκων τὰ μέλλοντα.

Ἐπανακάμψας ἐκ Παταβίου εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀνέλαβε τὰ
 καθήκοντα διερμηνέως τῆς πρεσβείας τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας,
 καὶ κατόπιν ἐτέρων Εὐρωπαϊκῶν πρεσβειῶν, ἐπὶ τέλους δὲ καὶ τῆς
 ὑψηλῆς Πύλης συγχρόνως. Ὡς διερμηνεὺς τῆς Γερμανικῆς πρεσβείας
 διετέλεσεν εἴκοσι πέντε ἔτη, ἀναφέρεται δὲ ὡς τοιοῦτος ἐν 1619.
 Ἀπὸ τίνος δ' ἐποχῆς ὁ Νικουσίος ἀνέλαβε τὸ διπλοῦν ἀξίωμα διερ-
 μινέως τοῦ αὐτοκράτορος, καὶ τῆς ὑψηλῆς Πύλης ὀριστικῶς ἀγνοεῖ-
 ται· γινώσκεται μόνον, ὅτι διετήρησεν αὐτὸ μέχρι τοῦ 1666, ὅτε
 συστρατευσάμενος ἐπὶ Κρήτην μετὰ τοῦ μεγάλου βεζίρου Ἀχμέτ-
 Κιουπρουλῆ, ἀφιέρωθ' ἰδίως εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν τῆς Πύλης ὑπη-
 ρεσίαν. « Ὁ Παναγιώτης, λέγει ὁ Κάντεμιρ, ἀπέβη τσοῦτον ἀναγ-
 » καῖος εἰς τὴν Ὄθωμανικὴν αὐλὴν, καὶ τσοσούτην ἐκέκτητο παρ' αὐ-
 » τῆ ὑπόληψιν, ὥστε οὐδέποτε χριστιανὸς παρέστησε πρόσωπον οὔτω
 » λαμπρὸν, οὐδὲ τὸ μέλλον γεννήσει ὅμοιον αὐτῷ ὑπῆρξε διὰ τὸν
 » βεζίρην ὅτι ὁ Ἀχιτόφελ διὰ τοὺς Ἰουδαίους, καὶ ὁ Ὀδυσεὺς διὰ
 » τοὺς Ἕλληνας· τούτέστιν ἀνὴρ πολύμητις καὶ μὴ ὑπὸ προσκομιμάτων
 » καταβαλλόμενος. » Τρία δὲ τινὰ πρὸς τοῖς πολλοῖς ἄλλοις δύνανται
 νὰ καταδείξωσι τὸν χαρακτῆρα τοῦ Νικουσίου, ὡς χριστιανοῦ, καὶ ὡς
 Ἕλληνος· ἡ πολύκροτος μετὰ τοῦ Βανῆ ἐφένδη συζήτησις αὐτοῦ περὶ
 ὀρθῆς πίστεως τῶν χριστιανῶν, ἡ διαγωγὴ του κατὰ τὴν πολιορκίαν
 καὶ ἄλλωσιν τῆς Κρήτης, καὶ τὸ περὶ καταχῆς τῶν ἁγίων τόπων
 ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, μεσολαβήσει αὐτοῦ, ἐκδοθὲν φερμάνιον. Ἀλλὰ
 ταῦτα πάντα κατ' ἕκτασιν ἐκτεθέντα ὑπὸ τοῦ Ε. Σταματιάδου, παρα-

(1) Κωνσταντίνου Πατριάρχου, περὶ τῆς Μεγάλῃς τῶν Γένους σχολῆς ὑπόμνημα.